

Studieplan for Samfunnsfag, årsstudium (2009–2010)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Halden

Kontakt

Studieveileder: Karin H. Anker Rasch

Telefon: +47 69608138

E-post: studier@hiof.no

Fakultet for lærerutdanninger og språk

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studieplanen er tilpasset rammeplanen for samfunnsfag i Rammeplan for 4-årig allmennlærerutdanning av 2003.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Samfunnsfag, årsstudium i kan inngå som et valgfag i fireårig allmennlærerutdanning, som et fag i en bachelorgrad og som videreutdanning for lærere med fullført lærerutdanning.

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Det skolerettede årsstudiet i samfunnsfag er organisert som et sammenhengende heltidsstudium over ett studieår. Studiet består av fire obligatoriske emner, som alle inngår som like store og likeverdige deler av årsstudiet:

1. *Geografi (15 stp)*
2. *Historie (15 stp)*
3. *Samfunnskunnskap (15 stp)*
4. *Fagdidaktikk (15 stp)*

Innholdet i hver del beskrives i emnebeskrivelsene.

Organisering og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoff er individuelle arbeidsformer med læring som mål. Uansett hvilke arbeidsformer som anvendes, er det den enkelte student som selv bærer ansvaret for å oppnå læringsresultater gjennom studiet. Gode læringsresultater kan bare oppnås gjennom aktivt, engasjert og omfattende arbeid med lærestoffet. Lærerne i faget gir undervisning og veiledning som skal lette læringsprosessene.

I tillegg til den undervisning og veiledning som gis, må studentene enkeltvis og i samarbeid med hverandre, planlegge og gjennomføre de studieaktivitetene som forutsettes for å nå de krav til oppnådd læring som stilles gjennom den avsluttende vurderingen. Til den avsluttende vurderingen forutsettes at studentene har skaffet seg faglig innsikt, oversikt og forståelse ved å ha brukt varierte læringsaktiviteter i studiet sitt.

Fra høyskolens side tilrettelegges timeplanlagte forelesninger, klassesamtaler/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet fagdidaktikk og faglig portefølje og til studentenes individuelle utdanningsplaner.

Undervisningen utgjør en del av pensum i alle deler av studiet, og vil kunne prøves på eksamen. Det samme gjelder stoff og metoder som er gjenstand for arbeid i grupper. Ved studiestart gis det orientering om forventningene til deltakelse i undervisning og andre studieaktiviteter, hvilke ekskursjoner som inngår og orientering om hvordan kravene til omfang og utføring av oppgavene i den faglige porteføljen, inkludert praksisrapport, blir praktisert.

Omfanget av den arbeidstid som forventes nedlagt for å kunne gjennomføre årsstudiet i samfunnsfag, er fulle arbeidsuker fra og med studiestart til og med avsluttet eksamen.

Bruk av bibliotek

Biblioteket skal bidra til å øke studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske informasjonskilder, ha kjennskap til internasjonale databaser og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk. Bibliotekundervisningen vil bestå av to dobbelttimer og en innføring i informasjonssøking ved studiestart og spesialisert informasjonssøking samt innføring i referanseteknikk for arbeidet med den faglige porteføljen.

Arbeidskrav

1. Levere obligatoriske oppgaver i tide og gjennomføre veiledningssamtaler knyttet til hvert emne. Omfang, art og antall: Se emnebeskrivelsene
2. Delta på de ekskursjoner som framgår av emnebeskrivelsene og levere ekskursjonsrapporter
3. Delta på innføringsseminar ved semesterstart, der nødvendig informasjon om studiet blir gitt
4. Levere obligatoriske oppgaver i samsvar med frister i semesterplanen
5. Spesielt for AU-studenter: Levere og få godkjent praksisrapport.
6. Skrive og levere refleksjonsnotat, levere utfylt studievurderingsskjema
7. Gjennomføre det obligatoriske kartkurset

Praksis

Studenter som er opptatt i studieprogrammet allmennlærerutdanning skal gjennomføre 4 ukers veiledet praksis i grunnskolen i løpet av årsstudiet -med mindre de velger å ta praksisen i et annet av sine valgfag og i et annet studieår. Praksis skal være fagrettet, men studentene skal også delta i annen undervisning og aktiviteter på praksisskolen, dersom dette er nødvendig for å skape en god praksisopplæring i tråd med rammeplanens intensjoner. Innholdet i og organiseringen av praksisopplæringen utformes i et samarbeid mellom studenter, praksisskole og fagseksjonen ved høyskolen og vil framgå av semesterplanen. Etter avsluttet praksis skal studentene levere praksisrapport. Praksisrapporten vurderes ved uttrykkene godkjent/ikke godkjent.

Internasjonalisering

Studiet har et grunnleggende perspektiv knyttet til sammenhenger mellom nasjonale og internasjonale utviklingstrekk innenfor historie, geografi og samfunnskunnskap. Pensumstoffet reflekterer dette komparative perspektivet.

Tilbakemelding underveis

Studentene får tilbakemelding underveis i studiet gjennom veiledningssamtaler knyttet til arbeidet i hvert emne. Omfanget av dette framgår av emnebeskrivelsene.

Vurdering

For at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen må arbeidskravene være utført innen fastsatt frist og godkjent av faglærer.

Eksamen

Hvert emne består av to deleksamener, én hoveddel som teller 75 %, og én del i form av en faglig didaktisk hjemmeoppgave som teller 25 %.

De ulike emnene har følgende eksamensform:

Fagdidaktikk: Hjemmeeksamen + fagdidaktisk hjemmeoppgave

Geografi: Muntlig eksamen + fagdidaktisk hjemmeoppgave

Historie: Skriftlig 6 timers eksamen + fagdidaktisk hjemmeoppgave

Samfunnskunnskap: Skriftlig 6 timers eksamen + fagdidaktisk hjemmeoppgave

Se den enkelte emnebeskrivelse for flere detaljer om sluttvurdering.

Karaktersystem og sensur

Det gis egen samlet karakter for hvert emne. Det benyttes gradert karakterskala fra A - F, hvor A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr ikke bestått.

Det avholdes intern og ekstern sensur i hovedeksamen i Geografi og Samfunnskunnskap, intern sensur i Fagdidaktikk og i Historie, og intern sensur i alle fagdidaktiske hjemmeoppgaver.

Samfunnsfag, årsstudium kan inngå som skolefagår i allmennlærerutdanningens valgbare fordypningsdel.

Litteratur

Ut fra prinsippet om at 1 studiepoeng tilsvarer et skriftlig pensum på om lag 80 sider, vil pensumomfanget på årsstudiet (60 studiepoeng) være om lag 5000 sider. Stoff gjennomgått i forelesninger og utdelt materiale inngår i pensum. Se den enkelte emnebeskrivelse.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Stedfortredende dekan Odd Eriksen 26.6.08

Studieplanen gjelder for

Gjelder for studieåret 2009 - 2010.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2009

Obligatoriske emner

LU15SAMF07 · Del 1 av 2
Fagdidaktikk i samfunnsfag

LU15SAMG07 · Del 1 av 2
Geografi

LU15SAMH07 · Del 1 av 2
Historie

LU15SAMS07 · Del 1 av 2
Samfunnskunnskap

Vår 2010

Obligatoriske emner

LU15SAMF07 · Del 2 av 2
Fagdidaktikk i samfunnsfag

15 stp

LU15SAMG07 · Del 2 av 2
Geografi

15 stp

LU15SAMH07 · Del 2 av 2
Historie

15 stp

LU15SAMS07 · Del 2 av 2
Samfunnskunnskap

15 stp

LU15SAMF07 Fagdidaktikk i samfunnsfag (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Steinar Wennevold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudiet i samfunnsfag.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Innhold

I dette emnet fokuseres det på den plass fagområdet samfunnsfag har i grunnskolen. Eksempler på fagdidaktiske tema som tas opp i studiet er: Fagene geografi, historie og samfunnskunnskap sine begrunnelser som skolefag, hvordan barn og ungdom lærer samfunnsfag, ulike typer læringsaktiviteter, tilpasset opplæring, læringsstrategier og læringsstiler, formidlingsproblemer, vurdering av læring, analyse av læremidler og arbeidsmåter i skolen.

Studentene må gjøre seg kjent med fagområdet samfunnsfags formål, hovedemner, kompetansemål på ulike trinn, lærestoff, læremidler, ferdigheter og arbeidsmåter slik de framgår av læreplanverket for grunnskolen.

Studentene skal også gjøre seg godt kjent med den generelle delen av læreplanverket.

Undervisnings- og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoff er individuelle arbeidsformer med læring som mål. Fra høgskolens side tilrettelegges timeplanlagte forelesninger, klassesamtaler/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet.

Praksis

Se studieplanens generelle del.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av studieåret skal studentene

- 1) Delta på innføringsseminar ved semesterstart, der nødvendig informasjon om studiet blir gitt
- 2) Skrive et refleksjonsnotat om sin egen læring. Refleksjonsnotatet leveres ved slutten av undervisningsperioden.
- 3) Studentene skal også levere besvart studievurderingsskjema. Skjemaet fylles ut og leveres ved slutten av undervisningsperioden.
- 4) Student og faglærer skal gjennomføre minst en veiledningstime

Arbeidskravene må være utført innen fastsatt frist og godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

For allmennlærerstudenter, se også "Forholdet mellom teori og praksis" i studieplanen.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Del 1: hjemmeoppgave i fagdidaktikk (teller 25% av karakteren på emnet). Oppgaven skal skrives over et oppgitt faglig eller faglig-didaktisk tema. Omfang, formale krav, frister for levering og vurderingskriterier for oppgaven kunngjøres under innføringsseminaret ved studiestart. Intern sensur

Del 2: hjemmeeksamen av tre døgns varighet (teller 75% av karakteren på emnet). Intern sensur.

Del 1 må være bestått før del 2 kan avlegges. Ved "ikke bestått" på del 2, er det kun denne delen som må avlegges på nytt ved ny/utsatt eksamen.

Det gis graderte karakterer på alle eksamener, etter skalaen A – F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr Ikke bestått.

Litteratur

Lund, Erik (2006): *Historiedidaktikk for klasserommet. En håndbok for student og lærer*. Universitetsforlaget.

Koritzinsky, Theo (2006): *Samfunnskunnskap - en fagdidaktisk innføring*. Universitetsforlaget.

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.) (2005): *Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere*. Høyskoleforlaget

Wennevold, Steinar (2007): *Uten geografi er du fortapt... Geografi fagdidaktikk*. Kompendium. Høgskolen i Østfold

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:45:39

LU15SAMG07 Geografi (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Steinar Wennevold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudiet i samfunnsfag.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Innhold

Innholdet i og arbeidet med emnet geografi er samordnet med arbeidet i emnet Fagdidaktikk.

Lærestoff som behandler sammenhengene mellom naturforhold og samfunnsforhold er sentralt i geografi. Derfor vil det bli arbeidet med emner fra naturgeografi og fra samfunnsgeografi og sammenhengene mellom de to delene av faget vil bli vektlagt. Natur- og samfunnsprosessers forløp og geografiske mønster vil bli studert både tematisk og regionalt. Det legges vekt på å utvikle evne til å forstå og bruke kart og andre sentrale hjelpemidler i geografifaget. Forståelse for at fenomener skifter utseende og betydning alt etter hvilket betrakningsnivå som anlegges, er et særlig viktig mål for geografistudiet.

Eksempler på emner som blir vektlagt i ulikt omfang, er

- kartanalyse og kartbruk
    - vær og klima
  - geologi og geomorfologi
  - nærings- og ressursgeografi
  - befolknings- og bosettingsgeografi
    - bygeografi
    - utviklingsgeografi
  - geografisk regionstudium
-

Undervisnings- og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoff er individuelle arbeidsformer med læring som mål. Fra høgskolens side tilrettelegges timeplanlagte forelesninger, klasesamtaler/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet.

Praksis

Se studieplanens generell del.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Det skal avtales og gjennomføres minst én veiledningstime i tilknytning til arbeidet med geografi. I samtalen skal det behandles både faglige spørsmål og forhold som har med studieprogresjon å gjøre.

2. Fire ekskursjoner er obligatoriske i geografi, alle som heldagsekskursjoner, og studentene skal levere ekskursjonsrapport:

I høstsemesteret blir det arrangert en ekskursjon i Halden-området og en til Indre Østfold
I vårsemesteret blir det arrangert en ekskursjon til Hvaler og en langs Raet.

Ekskursjonene forgår ved leid buss. Kostnadene dekkes ved studentbetaling og hver ekskursjon vil i 2008/2009 koste om lag NOK 200 per student.

3. Det kreves obligatorisk deltakelse på kartkurset i geografi. (Ca. 15 timer)

Arbeidskravene må være utført innen fastsatt frist og godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

For allmennlærerstudenter, se også 'Forholdet mellom teori og praksis' i studieplanen.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Del 1: hjemmeoppgave i fagdidaktikk (teller 25% av karakteren på emnet). Oppgaven skal skrives over et oppgitt faglig eller faglig-didaktisk tema. Omfang, formale krav, frister for levering og vurderingskriterier for oppgaven kunngjøres under innføringsseminaret ved studiestart. Intern sensur

Del 2: muntlig eksamen med varighet ca. 30 minutter (teller 75% av karakteren på emnet). Ekstern sensur.

Del 1 må være bestått før del 2 kan avlegges. Ved "ikke bestått" på del 2, er det kun denne delen som må avlegges på nytt ved ny/utsatt eksamen.

Det gis graderte karakterer på alle eksamener, etter skalaen A – F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr Ikke bestått.

Litteratur

Pensum, med forbehold om endringer:

Kartanalyse og kartbruk:

Nystad, Jens Fredrik og Hans Solerød (1997): *Samfunnsgeografi*. Gyldendal undervisning, Oslo, Kapittel 1. Kart og statistikk, side 11 - 37, 26 sider.

Vær og klima:

Wennevold, Steinar (1994): *Vær og klima. Innføring for geografidelen av samfunnsfaget*.

Hlh-Skrifter 1992 - 4. 2. utgave, Halden. 108 sider

Wennevold, Steinar (2007): *Praktiske klimaøvelser*. Halden, Høgskolen i Østfold. 30 sider.

Geologi og geomorfologi:

Klemsdal, Tormod (2002): Landformene i Østfold. *Natur i Østfold 21 (1/2): 7-31*, 25 sider.

Sulebak, Jan R. (2007): *Landformer og prosesser. en innføring i naturgeografiske tema*. Bergen, Fagbokforlaget. 391 sider.

Nærings- og ressursgeografi og Befolknings- og bosettingsgeografi:

Solerød, Hans (2003) *Mennesker og ressurser*. Gyldendal akademisk, Oslo, Kapittel 1 - 6, side 11 - 226, i alt 225 sider.

Solerød, Hans (1997) *Samfunnsgeografi*, Gyldendal undervisning, Oslo Kapittel 2 Regioner og regionalisering, side 38 - 60, 23 sider. Kapittel 5 Økonomisk aktivitet, side 168 - 238, 71 sider.

NOU 2004: 2 *Effekter og effektivitet*. Kapittel 3 Regional utvikling 27 sider.

Utviklingsgeografi:

Solerød, Hans (2003) *Mennesker og ressurser*, Gyldendal akademisk, Oslo, Kapittel 7 - 9, side 227 - 329, i alt 103 sider.

Regionstudium Kina: Veeck, G et al. (2007) *China's Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic and Social Change*. Lanham (MD), Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Kapittel 1-2, 4-5 og 7-10, i alt 205 sider

Naughton, B. (2007) *The Chinese Economy. Transitions and Growth*. Cambridge MA, The MIT Press, Kapittel 6-8 og 16, i alt 96 sider

Litteraturlisten er sist oppdatert 01.06.2008.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:45:40

LU15SAMH07 Historie (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudiet i samfunnsfag.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Innhold

Innholdet i og arbeidet med emnet historie er samordnet med emnet Fagdidaktikk. Det blir lagt vekt på både å gi en grundig behandling og fordypning i utvalgte emner fra eldre og nyere historie og å gi oversikt over og forståelse for de lange linjene i historien. Arbeid med kilder er en viktig del av studiet, og det blir lagt vekt på arbeidsmåter for bruk av kilder i historieundervisningen i skolen. Fokusområder kan være

- en internasjonal tidsepoke (for eksempel den kalde krigens historie)

- ideologier (for eksempel fascismens og nazismens, sosialismens og kommunismens historie)

- produksjonsformer (for eksempel jegersamfunnets, jordbruksamfunnets, industrisamfunnets og IT-samfunnets historie)

- et lokalstudium (for eksempel Haldenregionens historie)

- et regionstudium (for eksempel Balkans historie)

- globalhistorie

Undervisnings- og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoff er individuelle arbeidsformer med læring som mål. Fra høghskolens side tilrettelegges timeplanlagte forelesninger, klasesamtaler/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet.

Praksis

Se studieplanens generelle del.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det skal avtales og gjennomføres minst én veiledningstime i tilknytning til arbeidet med historie. I samtalen skal både faglige spørsmål og forhold som har med studieprogresjon å gjøre behandles.

Arbeidskravet må være utført innen fastsatt frist og godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

For allmennlærerstudenter, se også "Forholdet mellom teori og praksis" i studieplanen.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Del 1: hjemmeoppgave i fagdidaktikk (teller 25% av karakteren på emnet). Oppgaven skal skrives over et oppgitt faglig eller faglig-didaktisk tema. Omfang, formale krav, frister for levering og vurderingskriterier for oppgaven kunngjøres under innføringsseminaret ved studiestart. Intern sensur

Del 2: skriftlig eksamen med varighet 6 timer (teller 75% av karakteren på emnet). Ingen hjelpemidler tillatt. Intern sensur.

Del 1 må være bestått før del 2 kan avlegges. Ved "ikke bestått" på del 2, er det kun denne delen som må avlegges på nytt ved ny/utsatt eksamen.

Det gis graderte karakterer på alle eksamener, etter skalaen A – F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr Ikke bestått.

Litteratur

Pensum, med forbehold om endringer:

Knutsen, Gunnar W. (2006) *Lange linjer i historien* Oslo, Cappelen Akademisk. 120 sider

1 **Det tidligere Jugoslavia**

Hans Petter Hermansen (2000) *Løsrivelseskrigene som rystet Balkan. En kortfattet beskrivelse og analyse av bakgrunnen for og innholdet i den jugoslaviske krisen fra inngangen til 1990-tallet og fram til i dag*. 61 sider

2 **Den kalde krigen**

Øst, Vest, Nord, Sør. Hovedlinjer i internasjonal politikk etter 1945. Universitetsforlaget 2004 (300 sider)

3 **Kommunismens historie**

Hans Petter Hermansen (2003) *Tretten revolusjoner: Marxisme: den sosialistiske revolusjon* (kapittel 14) 100 sider

4 **Fascismens historie**

Fedreland: den nasjonale revolusjon. Kapittel 13 i *Tretten revolusjoner*, 65 sider

5 **Imperialismens historie**

Kompass: den geografiske revolusjon. Kapittel 10 i *Tretten revolusjoner*, 50 sider

6 **De menneskelige produksjonsformer**

Tretten revolusjoner, følgende

Kapittel 3 *Den paleolittiske revolusjon*, kapittel 4 *Den neolittiske revolusjon*, kapittel 5 *Den metallurgiske revolusjon*, kapittel 6 *Den urbane revolusjon*, kapittel 11 *Den naturvitenskapelige revolusjon* og kapittel 15 *Den industrielle revolusjon*, til sammen 110 sider.

Innledningskapitlene 1-2 (10 sider) og *Avslutningskapitlet 16* (3 sider), til sammen 13 sider.

Valgfritt pensum:

Grunnkunnskaper i verdenshistorie etter 1850 fra fritt valgt verk. 300 sider.

LU15SAMS07 Samfunnskunnskap (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudiet i samfunnsfag.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Innhold

Innholdet i og arbeidet med emnet Samfunnskunnskap er samordnet med arbeidet i emnet Fagdidaktikk. Hoveddelen av emnet vil ta utgangspunkt i faget statsvitenskap. Det vil i tillegg bli trukket veksler på samfunnskunnskapsdisipliner som sosiologi, sosialantropologi og økonomi. Historiske utviklingslinjer og geografiske mønstre og strukturer vil også trekkes inn i emnet. Undervisningen vil organiseres omkring disse hovedtemaene:

- Det norske politiske systemet
- Hva er samfunnskunnskap?

Undervisnings- og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoff er individuelle arbeidsformer med læring som mål. Fra høgskolens side tilrettelegges timeplanlagte forelesninger,

klassemøter/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet.

Praksis

Se studieplanens generelle del.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det skal avtales og gjennomføres minst én veiledningstime i tilknytning til arbeidet med samfunnskunnskap. I samtalen skal både faglige spørsmål og forhold som har med studieprogresjon å gjøre behandles.

Arbeidskravet må være utført innen fastsatt frist og godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

For allmennlærerstudenter, se også "Forholdet mellom teori og praksis" i studieplanen.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Del 1: hjemmeoppgave i fagdidaktikk (teller 25% av karakteren på emnet). Oppgaven skal skrives over et oppgitt faglig eller faglig-didaktisk tema. Omfang, formale krav, frister for levering og vurderingskriterier for oppgaven kunngjøres under innføringsseminaret ved studiestart. Intern sensur

Del 2: skriftlig eksamen med varighet 6 timer (teller 75% av karakteren på emnet). Ingen hjelpemidler tillatt. Intern sensur.

Del 1 må være bestått før del 2 kan avlegges. Ved "ikke bestått" på del 2, er det kun denne delen som må avlegges på nytt ved ny/utsatt eksamen.

Det gis graderte karakterer på alle eksamener, etter skalaen A – F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr Ikke bestått.

Litteratur

Pensum, med forbehold om endringer:

Hermansen, Hans Petter (2007): *Hva er samfunnskunnskap? (kompendium)*

Hermansen, Hans Petter (2007): *Det norske politiske system: en historisk innføring (kompendium)*

Rønning, Rolf (2006): *Vårt politiske Norge. En innføring i stats- og kommunalkunnskap. Fagbokforlaget (hele boka)*

Sølvberg, Kjelsaas og Hylland Eriksen (2005): *Menneske og samfunn. Aschehoug (bortsett fra kapittel 3)*